

ANEXA 6

Ilustrații – surse

Fig. 1	<i>Coperta lucrării lui Godłowski (2000), rezumând viziunea autorului asupra zonei de formare a slavilor și direcțiile de migrație.</i>	VIII
Fig. 2	<i>Încercare de reconstituire a principalelor grupuri etno-lingvistice din Europa și din Orientul Apropiat la orizontul mileniului V a. Chr.</i>	22
Fig. 3	<i>Una dintre temele iconografice care stăbat secolele: reprezentările de taurine. 1-5 – culturi slave; 6-9 – cultură getică; 10 – scut de fier dacic; 11 – inel gotic.</i>	40
	1-2 – figurine de la Velestino (Grecia, sec. VII), considerate a fi slave (după Sedov, apud Kazanski 1999, 80); 3-5 – fibule „de tip niprobian” cu elemente zoomorfe; cultura Penkovka, sec. VII (după Korzuhina, apud Kazanski 1999, 110); 6-9 – reprezentări de epocă getică (6 = Cucuteni-Băiceni, sec. IV a. Chr.; 7 = Rogozen, sec. V-IV a. Chr.; 8 = Craiova, sec. sec. IV a. Chr.; 9 – detaliu de pe un vas de argint de la Rogozen); după Sîrbu, Florea 2000, planșe diferite; 10 – scut dacic de fier, Sarmizegetusa, sec. I. a. Chr., după Sîrbu, Florea 2000, fig. 39; 11 – inel gotic (?), probabil sec. V p. Chr. (Harhoiu 1998, pl. XC/D1).	
Fig. 3a	<i>În culturile europene portul și podoabele feminine exprimă cel mai fidel apartenența etnică. Slavii nu fac excepție. Într-o geografie imaginară și ideală, colajul de mai sus redă portul feminin de la lacul Ladoga la cataractele Niprului, spre sfârșitul mileniului I p. Chr.</i>	66
	după Barford 2001, fig. 36.	
Fig. 4	<i>Localizarea schematică a grupurilor lingvistice din Europa est-centrală și formarea grupului protoslav.</i>	68
Fig. 5	<i>Evoluțiile etnolingvistice după secolul V (schiță).</i>	70
Fig. 6	<i>Evoluția grupurilor etnice est-central europene (schemă de principiu până în sec. X).</i>	72
Fig. 7	<i>Disponerea schematică a grupurilor slave moderne.</i>	77
Fig. 8	<i>Peninsula Balcanică și organizarea administrativă a Imperiului roman târziu.</i>	86

Teodor E. 2001, harta 4.

Fig. 9	<i>Războaiele italiene. Trupele generalului bizantin Belisarius apără zidurile Romei</i>	89
	Fields, Dennis 2008, 54.	
Fig. 10	<i>Nicopolis ad Istrum, reconstituirea fortificației de la începutul sec. VI</i>	92
	Poulter 2007, planșa.	
Fig. 11	<i>Turn de asediu cu catapulte</i>	97
	Connolly 1988, apend.1, p. 284.	
Fig. 12	<i>Orașe și fortificații importante de pe Limes și din Peninsula Balcanică (sec. VI).</i>	101
	Teodor 2001, hărți combinate.	
Fig. 13	<i>Schema distribuției principalelor elemente etnice în Europa centrală și de est, în secolele VIII-IX.</i>	109
	după Barford 2001, cu modificări; hartă blank după Euratlas.com.	
Fig. 14	<i>Bordei – reconstrucție arheologică.</i>	117
	Parc arheologic West Stow Country Park, sat anglo-saxon (http://www.stedmundsbury.gov.uk/weststow/) și schemă a unui bordei slav, Gojda 1991, 70.	
Fig. 15	<i>Locuințe și surse de încălzire (sec. VI-VII).</i>	120
	Curta 2006, fig. 63.	
Fig. 16	<i>Harta arheologică a Țării Românești, între secolele IV-VI.</i>	123
	Teodor E. 2001, harta 2.	
Fig. 17	<i>Europa est-centrală în jurul anului 600.</i>	127
	Surse diverse. Hartă blank după Euratlas.com.	
Fig. 18	<i>Prelevarea măsurătorilor propuse de Rusanova și confruntarea rezultatelor pe un grafic cu două coordonate.</i>	129
	Rusanova 1976: fig. 1 pentru reperele morfologice; fig. 5 pentru grafic.	
Fig. 19	<i>Schema de principiu a reperelor descriptive în Sistemul Compas</i>	130
	Teodor 2001, fig. 1.	
Fig. 20	<i>Comparații morfologice în Sistem Compas.</i>	132
	Teodor 2001, vol. II, secțiunea 4, grafic 17.	
Fig. 21	<i>Forme ceramice slave timpurii.</i>	138
	Teodor 2005b, 218.	
Fig. 22	<i>Forme ceramice Ipotești-Cândești.</i>	139
	Teodor 2005b, 219.	

Fig. 23	<i>Schema unei oale cu buză în S și capac.</i>	145
Fig. 24	<i>Decor incinzat pe ceramică fragmentară lucrată cu roata (stânga) și cu mâna liberă (dreapta). Ambele din situl de la Dulceanca IV.</i>	147
	Ferche 1992, fig. 17/8 și 18/19	
Fig. 25	<i>Exemplu de decor alveolat.</i>	147
	Curta 2006, fig. 70.	
Fig. 26	<i>Cartarea comparată a decorului ștampilat și alveolat.</i>	148
	Curta 2006, fig. 69.	
Fig. 27	<i>Oale lucrate cu mâna, decorate cu diverse tipuri de cruci.</i>	150
	Teodor, Stanciu 2009 (selecție din planșe diferite).	
Fig. 28	<i>Exemple de tăvițe slave.</i>	154
	Curta 2006, fig. 71.	
Fig. 29	<i>Distribuția tăvițelor slave în secolele VI-VII.</i>	156
	Curta 2006, fig. 72.	
Fig. 30	<i>Fibulă slavă simplă.</i>	158
	Curta 2006, fig. 41/9.	
Fig. 31	<i>Fibulă slavă de rang princiar (din Tezaurul de la Coșoveni, jud. Dolj, sec. VII), argint aurit.</i>	159
	Muzeul Național de Istorie a României, inv. 8707.	
Fig. 32	<i>Detaliu mărit al hărții de la fig. 16.</i>	175
Fig. 33	<i>Europa est-centrală în jurul anului 350.</i>	179
	Young 1916; Barford 2001, 394; cu adaptări și modificări; hartă blank după Euratlas.com.	
Fig. 34	<i>La Dame de Grez-Doiceau, sau forța de seducție a aristocrației (mediu merovingian).</i>	181
	Grez-Doiceau (Belgia), mormântul 146. Reconstituirea „doamnei” de Grez-Doiceau, cu podoabele sale. Desen de B. Clarys.	
Fig. 35	<i>Fibulă digitată de tip germanic. Bratei, cimitirul 3, sec. VI.</i>	184
	Muzeul Național de Istorie a României, inv. C6595.	
Fig. 36	<i>Statuie de cult cu patru fețe, găsită în vestul Ucrainei; este înaltă de 2.27 m.</i>	272
	După Gieysztor, apud Barford 2001, 380, fig. 58.	

- Fig. 37 *Tabula Peutingeriana*, Segmentum VIII. 322
<http://www.hs-augsburg.de/~harsch/Chronologia/Lspost03/Tabula/tabpe09.html>; vezi și ECR, s.v. *Tabula P.*, fig. 515 și 515 a.
- Fig. 38 *Vandalii – așa cum au intrat în istorie: Anul 455 – jefuirea Romei.* 328
 Gravură de Heinrich Leutemann (1824–1904), c 1860–80.

Tabele

<i>numărul</i>	<i>titlul</i>	<i>pagina</i>
1	<i>Principalele forme derivate de la Sclavus, Sclavenus, Sclavini</i>	84
2	<i>Analogii în barbaricum (sec. VI-VII) ale ceramicii romane timpuri</i>	136
3	<i>Analogii pentru Oltenia și Muntenia centrală, sec. VI-VII, (grupele „distanței cumulate” A+B)</i>	141
4	<i>Comparație pentru modularea buzei de vas. Medii.</i>	143